

19
yıl

Anadolu İZLENİMLERİ

Yıl: 19 Sayı: 193 - Mayıs 2025

Türk Tarımının Dergisi

Fiyatı: 292 TL

Çiftçilerimiz ve
üreticilerimiz,
gıda güvenliğimizin ve
kalkınmamızın bel kemiğidir.
Bu anlamlı günde onların
fedakarlıklarını ve
katkılarını minnetle anıyoruz.

14 MAYIS DÜNYA ÇİFTÇİLER GÜNÜ KUTLU OLSUN.

Halil Devenci

Ödemiş Süt Üreticileri Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı

Toprağın bereketini, hayvanlarımızın verimini el ele yükselterek, sofralarımıza bolluk ve bereket getiren tüm yetiştiricilerimize minnettarız.

14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü kutlu olsun.

Balıkesir İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği
Yönetim Kurulu Adına Başkan

Hasan ÇETİN

İmtiyaz Sahibi
ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Genel Yayın Yönetmeni

Muhammet OLUKLU

Hukuk Danışmanları

Av. Mustafa Ufuk GÜMÜŞ

Av. Faruk DURAN

Haber Merkezi

Feyzanur KAYA

Muhasebe

Adem SABAN

Mizanpaj

Mehmet SARIGÜL

Temsilcilikler

Marmara Temsilcisi

Ali BAYRAM

İzmir Temsilcisi

Muzaffer AĞAR

Sivas Bölge Temsilcisi

Cem ŞAHİN

Banka Hesap Numaraları

Türkiye İş Bankası

Ankara Şubesi

TR7700 0640 0000 1420 0594 8485

Ziraat Bankası

Heykel Şubesi

TR8900 0100 1233 4765 6716 5002

Posta Çeki

Muhammet OLUKLU - 5758587

Yönetim Yeri

Konur Sokak No: 31/6 Bakanlıklar/ANKARA

Tel: 0 312 418 84 66 • Faks: 0 312 418 84 69

www.anadoluizlenimleri.com

info@anadoluizlenimleri.com

Baskı

Pelin Ofset Tipo Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti

İvedikköy, İvedik Cd., 06105

Yenimahalle/ANKARA

Dergide yayınlanan yazılardaki görüş ve düşünceler yazarına/yazarların düşüncelerini kapsamaktadır. Reklamların sorumluluğu reklam veren firmaya ait olup, dergimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Bu dergide bazı içerikler Freepik.com varlıkları kullanılarak tasarlanmıştır.

Anadolu İzlenimleri Dergisi Yayın Danışma Kurulu

Prof. Dr. Ahmet ÇOLAK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Prof. Dr. Ruhsar YANMAZ

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Prof. Dr. Sonay SÖZÜDOĞRU

Ankara Üniv. Ziraat Fakültesi Toprak Bitkileri ve Bitki Besleme Bölümü

Prof. Dr. Hakan ULUKAN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü

Doç. Dr. Özer ELİBÜYÜK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü

Prof. Dr. Gürsel DELLAL

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootečni Bölümü

Prof. Dr. Fatih CEDDEN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootečni Bölümü

Yard. Doç. Dr. Süleyman BEKCAN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Su Ürünleri Mühendisliği Bölümü

Prof. Dr. Ali İhsan ACAR

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Prof. Dr. Ramazan ÖZTÜRK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Yard. Doç. Dr. Ufuk TÜRKER

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Zir. Yük. Müh. Esin ÖZKAN

Ankara Ziraat Tarım ve Teknolojileri Yatırımları A.Ş.

Tokat
Damızlık
Sığır
Yetiştiricileri
Birliği

Alın teri ile çalışıp üreten tüm çiftçilerimizin

14 MAYIS
Dünya ÇİFTÇİLER GÜNÜ
kutlu olsun...

İlhan KÖTEN

Tokat DSYB Yönetim Kurulu Başkanı

10

Çiftçi Eğitiminde
Dijital Platformların
Rolü Nedir?

Enerjiye, Turizme
Tahsis Var;
Peki Çiftçiye Ne Kaldı?

22

14

Can Erzincan Üretiyor,
Türkiye Kazanıyor!

Küçükbaş Hayvanlarda Parazitlere
Karşı Etkin Koruma Stratejileri!

20

Silaj Hazırlama ve Depolama
Teknikleri

24

- 6 Tarımda Zor Bir Terazi:
Üretici Korunmalı, Tüketici Unutulmamalı!
- 8 Anı Sağlığı ve Bal Üretiminde
Yeni Yaklaşımlar Nelerdir?
- 10 Çiftçi Eğitiminde Dijital Platformların Rolü Nedir?
- 12 Felakete Yol Açan Hatalar
- 14 Can Erzincan Üretiyor,
Türkiye Kazanıyor!
- 18 Gıda Atıklarının Azaltılmasında
Yenilikçi Çözümler

- 20 Küçükbaş Hayvanlarda Parazitlere Karşı
Etkin Koruma Stratejileri!
- 22 Enerjiye, Turizme Tahsis Var;
Peki Çiftçiye Ne Kaldı?
- 24 Silaj Hazırlama ve
Depolama Teknikleri
Nelerdir?
- 26 Soğuk Zincir Lojistiği ve Taze Ürün Kalitesi
Nasıl Sağlanır?

ÇORUM DSYB

Tüm üreticilerimizin

14 Mayıs

Dünya Çiftçiler Günü
kutlu olsun.

Bol ve bereketli,
kazançlar dileriz...

Yılmaz KAYA

Yönetim Kurulu Başkanı

Muhammet OLUKLU

Anadolu İzlenimleri Dergisi
Genel Yayın Yönetmeni
muhammetoluklu@gmail.com

Tarımda Zor Bir Terazî: Üretici Korunmalı, Tüketici Unutulmamalı!

1 Mayıs 2025'te yayımlanan Cumhurbaşkanî Kararı ile mısır ithalatında 1 milyon tonluk tarife kontenjanı açıldı ve bu ithalata 31 Temmuz'a kadar yüzde 0 gümrük vergisi uygulanmasına karar verildi. Kimi çevrelerde bu gelişme, çiftçiye bir darbe olarak nitelendirildi. Özellikle hasat dönemine yalnızca haftalar kalmışken alınan bu kararın, iç piyasada fiyatların düşmesine, üreticinin maliyetin altında satış yapmasına ve tarımdan çekilme riskinin artmasına neden olabileceği yönündeki eleştiriler kayda değer.

Gerçekten de, mısır sadece gıda için değil; aynı zamanda yem, nişasta bazı şeker, hayvancılık ve gıda sanayi için de stratejik bir ürün. Bu yüzden üreticinin korunması, tarımsal bağımsızlığımızın sürdürülebilmesi açısından son derece önemli. Üretim maliyetlerinin sürekli arttığı, girdi fiyatlarının çiftçiye zorladığı bir ortamda, piyasaya ithalatla müdahale edilmesi, üretici cephesinden bakıldığında haklı bir serzeniş beraberinde getiriyor.

Ancak meselenin bir diğer yüzü daha var. Türkiye'nin geçen yılki mısır üretimi 8,1 milyon ton olarak gerçekleşti. Oysa tüketim 9 ile 10 milyon ton arasında değişiyor. Aradaki yaklaşık 1,5 milyon tonluk fark, ne yazık ki

kendi üretimimizle karşılanamıyor. Tarım bir tercih meselesidir. Mısır alanlarını artırdığınızda pamuk ya da buğdaydan vazgeçmeniz gerekebilir. Türkiye'nin tarım arazileri sınırlı, her şeyden fazlasıyla üretme lüksümüz ne yazık ki yok.

İşte tam da bu nedenle, gıda arz güvenliğini sağlamak, spekülâtif fiyat hareketlerini sınırlamak ve hayvancılık gibi kritik sektörlerdeki maliyetleri dengelemek adına, bu geçici ve sınırlı tarife kontenjanı uygulaması devreye alınmış durumda. Burada önemli olan, bu uygulamanın 31 Temmuz'da yani hasat başlamadan önce sona erecek olmasıdır. Bu sayede hem arz açığı kapatılıyor hem de yerli üretici doğrudan hasat döneminde ithalatla rekabete girmiyor. Ayrıca uygulamada bir kullanıcıya tek seferde en fazla 8 bin ton ithalat izni verilmesi ve sonraki işlem için 7 gün bekleme şartı, ithalatın belli kesimlerin tekeline geçmesini engellemek açısından önemlidir.

Yani bu düzenleme, sadece dış ticaretin değil, aynı zamanda iç piya-

sanın ve üreticinin de dengelenmesi adına atılmış, zorunlu ama dikkatli bir adımdır. Ne üretici göz ardı edilmiştir, ne de tüketicinin yükü görmezden gelinmiştir. Tarım ve Orman Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı'nın birlikte yürüttüğü bu dengeleme çabası, hem bugünü hem yarını hesaba katmak zorundadır.

Elbette ki gönlümüz, kendi üretimimizle tüm ihtiyacı karşılayabildiğimiz bir Türkiye'den yana. Ancak bu hedefe ulaşmak; bilinçli destek politikaları, sürdürülebilir üretim planlamaları ve tarımsal eğitimin güçlendirilmesiyle mümkün olacaktır.

Ve tam da bu noktada, ülkemizin gıda güvenliği için yılmadan toprağı işleyen, sabahın ilk ışığında tarlasına giden, alın teriyle sofralarımıza bereket taşıyan tüm üreticilerimize sonsuz şükranlarımızı sunmak isterim.

14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü vesilesiyle, bu kutsal emeği veren her bir çiftçimizin ellerinden saygıyla öpüyor, alın terlerinin toprağı değil, berekete karışmasını diliyorum.

Üretimdeki özveriniz ve
yetiştirdiğiniz ürünlerle
sağlıklı bir gelecek inşa ettiğiniz için
minnettarız.
Tüm yetiştiricilerimizin
14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü
kutlu olsun.

Yaşar KÂHYA

Adana İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği
Yönetim Kurulu Adına
Başkan

ADANA DSYB

Arı Sağlığı ve Bal Üretiminde

Yeni Yaklaşımlar Nelerdir?

Bal üretimi, yüzyıllardır Anadolu coğrafyasının en kıymetli tarımsal faaliyetlerinden biri olarak varlığını sürdürüyor. Ancak son yıllarda iklim değişikliği, pestisit kullanımı, tek tip tarım uygulamaları ve habitat kaybı nedeniyle arı sağlığı ciddi bir tehdit altında. Bu durum, yalnızca bal üretimini değil; tarımsal üretimin tamamını etkileyen bir kriz olarak karşımıza çıkıyor. Türkiye genelinde yürütülen yeni projeler ve bilimsel çalışmalar ise bu krize karşı umut verici çözümler sunuyor.

Koloni Çöküş Sendromuna Karşı Bilimsel Müdahale

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nde yürütülen son araştırmalarda, arıların bağışıklık sistemini güçlendiren doğal yem katkıları ve propolis temelli besin takviyeleri ile koloni çöküş sendromunun azaltılabileceği ortaya kondu. Aynı zamanda dijital kovan izleme sistemleri sayesinde, arıların günlük davranışları, sıcaklık, nem ve kovan içi ses düzeyleri gibi veriler takip edilerek hastalık belirtileri çok daha erken teşhis edilebiliyor.

İklimle Uyumlu Arıcılık Teknikleri

Tarım ve Orman Bakanlığı öncülüğünde başlatılan "İklimle Uyumlu

Arıcılık" projesi ile yüksek rakımlı bölgelerde gezginci arıcılık faaliyetlerinin desteklenmesi, doğal flora zarar vermeyen üretim modellerinin yaygınlaştırılması hedefleniyor. Özellikle Doğu Anadolu ve Karadeniz Bölgeleri'nde uygulanan bu modelde, arıların doğal döngüsüne uygun takvimlendirme ve pestisitler alan kullanımını ön planda tutuluyor.

Yerli Irkların Korunması ve Genetik Dayanıklılık

Anadolu arısı (Apis mellifera anatoliaca) gibi yerli ırkların korunması da arı sağlığı açısından büyük önem taşıyor. Uzmanlar, ithal kraliçe arıların yerli kolonilere entegre edilmesinin, hastalık riskini artırdığına dikkat çekiyor. Bu nedenle birçok birlik ve

yetiştirici, yerli gen havuzunu koruyarak hem bal kalitesini artırıyor hem de iklime daha dayanıklı koloniler elde ediyor.

Balda Kalite Takibi ve Tüketici Güvenliği

Sadece üretim değil, ürün kalitesi de günümüzde büyük bir odak noktası. Sahte bal ve katkılı ürünlere karşı yürütülen denetimlerde, coğrafi işaretli ürünlerin izlenebilirliği daha da önem kazanıyor. Arıcılar, artık laboratuvar analizleriyle desteklenen "doğal bal" sertifikasyonuna yöneliyor. Tüketiciler ise doğrudan üreticiden temin edilen balları tercih ederek bu dönüşüme katkı sağlıyor.

Gelecek İçin Sürdürülebilir Arıcılık

Arıcılıkta sürdürülebilirlik, sadece üretimi değil, ekosistemin tamamını kapsayan bir mesele. Arılar, bitkisel üretimin gizli kahramanları olarak polinasyon görevini üstlenirken, onların sağlığı aslında tüm tarım zincirini ayakta tutuyor. Yeni yaklaşımlar; geleneksel bilgi birikimi, bilimsel veriler ve teknolojinin uyum içinde kullanıldığı bir arıcılık modeli sunuyor.

Anadolu'nun bereketli topraklarında, arıların vızıltısı kesilmesin diye atılan bu adımlar, hem üreticinin hem de tüketicinin geleceğini koruma yolunda umut veriyor.

KONYA İLİ
DAMIZLIK KOYUN KEÇİ YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ

Üretimin her aşamasında emek veren
tüm çiftçilerimizin

14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü

kutlu olsun...

Fettah ÖZTÜRK

Yönetim Kurulu Başkanı

Hacı Fettah Mahallesi Mustafa Ataman Sokak
Özkanlar Apt.No: 6/A Meram-KONYA/TÜRKİYE

www.konyadkkyb.org.tr

info@konyadkkyb.org.tr

+90 (332) 350 32 50

+90 (332) 350 32 51

Çiftçi Eğitiminde Dijital Platformların Rolü Nedir?

Tarım sektörü, çağın getirdiği dijital dönüşümden belki de en çok fayda sağlayabilecek alanlardan biri. Özellikle çiftçilerin bilgiye hızlı, güvenilir ve sürdürülebilir biçimde ulaşabilmesi, üretimde verimliliği ve kaliteyi doğrudan etkiliyor. Bu noktada devreye giren dijital platformlar, çiftçilerin eğitiminde kritik bir rol üstleniyor. Geleneksel yöntemlerle kırsalda bilgiye ulaşmanın zorlukları, artık internetin ve mobil teknolojilerin yaygınlaşmasıyla büyük ölçüde aşılabiliyor.

Bilgiye Ulaşmak Artık Bir Tuş Uzağında

Geçmişte çiftçilerin yeni tarım teknikleri, hastalıklarla mücadele yolları ya da destek programları gibi konularda bilgi sahibi olabilmesi için ya bir uzmanın köyüne gelmesini beklemesi ya da şehir merkezlerine gitmesi gerekiyordu. Bugün ise çiftçiler, cep telefonlarından YouTube'daki eğitim videolarını izleyebiliyor, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın mobil uygulamaları aracılığıyla tarımsal destekleri takip edebiliyor, WhatsApp gruplarında diğer üreticilerle tecrübelerini paylaşabiliyor.

Uygulamalı Eğitimler Dijitale Taşındı

Dijital platformlar, özellikle görsel içeriklerin yaygın kullanımı sayesinde çiftçilerin teorik bilgileri uygulamaya dökmesini kolaylaştırıyor. Örneğin; hayvan sağlığı, gübreleme teknikleri, budama yöntemleri gibi konular, video anlatımlar ve sanal simülasyonlar sayesinde daha kolay öğreniliyor. Ayrıca çevrim içi webinarlar ve canlı yayınlarla uzmanlara doğrudan soru-

lar sorulabiliyor; interaktif bir eğitim süreci yaşanıyor.

Genç Çiftçiler ve Kadınlar İçin Yeni Bir Alan

Kırsalda yaşayan gençlerin teknolojiye olan yatkınlığı, dijital eğitim platformlarının potansiyelini artırıyor. Aynı şekilde kadın çiftçiler, ev ortamından çıkmadan üretim konusunda kendilerini geliştirebiliyor. Bu da dijitalleşmenin sadece bilgi aktarımı değil, toplumsal dönüşüm açısından da ne kadar önemli olduğunu gösteriyor.

Devlet ve Özel Sektör İş Birlikleri Önemli

Tarımda dijital eğitimin etkinliğini artırmak için kamu ve özel sektör iş birlikleri şart. Tarım ve Orman Bakanlığı, Ziraat Odaları, Tarım Kredi Kooperatifleri ve üniversiteler bu konuda önemli dijital projeler yürütüyor. Öte yandan özel sektör de mobil uygulamalar, çevrim içi kurslar ve sosyal medya üzerinden içerikler üretmeye devam ediyor. Örneğin; bir tarım ilacı firmasının geliştirdiği uygulama sayesinde çiftçi, ürününün

bulunduğu iklime uygun tarım ilacı önerilerini anında alabiliyor.

Engeller ve Fırsatlar

Her ne kadar dijitalleşme büyük bir fırsat sunsa da kırsalda internet erişiminin hâlâ yetersiz olduğu bölgeler mevcut. Aynı zamanda dijital okuryazarlık düzeyinin düşük olması, bazı çiftçilerin bu platformlardan yeterince faydalanamamasına neden oluyor. Bu yüzden dijital tarım eğitimlerinin sadece içerik üretmekle sınırlı kalmaması, aynı zamanda kullanıcı dostu ve erişilebilir olması büyük önem taşıyor.

Tarımda Geleceği Dijital Eğitimle Şekillendirmek

Tarımda sürdürülebilirliğin ve verimliliğin anahtarı, bilgiye erişimden geçiyor. Bilgiye erişimin en hızlı ve etkili yolu ise dijital platformlardan geçiyor. Bu yüzden dijital çiftçi eğitimi, yalnızca bir teknolojik dönüşüm değil; aynı zamanda kırsal kalkınmanın temel taşlarından biri haline geliyor. Çiftçilerin güçlenmesi, bilinçlenmesi ve üretimlerini geleceğe taşıması için bu dijital devrimin desteklenmesi kaçınılmaz hale geliyor.

Üretken ellerinizle
toprağı işleyen, hayvanlarımızı
şefkatle yetiştiren, bereket ve bollukla
sofralarımızı dolduran
tüm üreticilerimizin günü kutlu
olsun.

**14 Mayıs Dünya
Çiftçiler Günü'nde
emeğiniz daim,
kazançlarınız bol olsun.**

Erzincan

Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği

Yaşar Faruk GÜNAY
Yönetim Kurulu Başkanı

Felakete Yol Açan Hatalar

Dr. Ali AYAR

Tarım ve Orman Uzmanı

Tarımda yanlış politikalar ve kötü yönetim konusunda bir örnek inceleyelim.

Tarımda ülkelerin uyguladığı başarılı örneklerden önceki yazılarımızda bahsetmiştik. Son yıllarda yaptığı atılımlardan bahsetmeden önce, Çin'de 1958-1962 yıllarında uygulanan yanlış tarım politikalarının ve kötü yönetim doğurduğu Büyük Çin Kıtlığı felaketini hatırlamak faydalı olabilir.

1-Büyük Atılım; Komünist Partinin yönetime geldiği 1949 yılında, Çin ekonomisi büyük ölçüde tarıma dayanan bir ekonomiydi. Devlet başkanı Mao Zedong, ülkesini geri tarım toplumundan sanayi toplumuna hızlıca dönüştürmek için, çok iddialı hedefleri olan "Büyük Atılım (Great Leap Forward)" seferberliğini başlattı. Stalin'in politikalarını örnek alan ve demir-çelik sanayisini de merkezine alan bu atılım için, çoğu çiftçilerden oluşan milyonlarca insan seferber edildi. Hızla sanayileşmek için ihtiyaç duyduğu tüm makina ve teknolojiyi, tek kayda değer ihracat kalemi olan tarım ürünü satarak almak zorundayken, çiftçilerin çoğu madenlerde kömür ve demir çıkarmaya, odun kömürü elde etmek için ağaç kesmeye, kilden basit fırınlar kurmaya ve bulabildikleri tarım aletleri de dâhil, her metal aleti eritmeye yönlendirildi. Bu çelik üretimi çılgınlığı sonucunda,

basit el aletlerinde bile kullanılamayacak kalitede dökme demir elde edildi.

2-Tarımsal Üretimde Sovyet Modeli Tercihi; Bu amaçla bazıları 5-15, bazıları 100-300 aileden

oluşan binlerce kolektif çiftlik kurarak demir-çelik seferberliğinden arta kalan tüm çiftçileri buralara yönlendirdi. Çiftçilerin beraber yaşayıp, beraber çalıştığı, aynı mutfaktan yemek yiyip, ekipmanları ortak olarak kullandığı bu çiftliklerin amacı her ne kadar verimliliği arttırmak gibi gözükse de, asıl amacın 1958 yılında özel mülkiyetin yasaklanarak tüm çiftçilerin devlet yönetiminde bulunan kolektif çiftliklerde çalıştırılması olduğu görüldü.

Kolektif çiftliklerden gelen abartılmış üretim raporlar sonucunda bu çiftlikleri barındıran şehirlerin paylaşımının arttırılması nedeniyle, kolektif çiftliklerin ne kadar başarılı olduğunu göstermek isteyen eyalet bürokratları, abartılı üretim raporlar hazırlayarak Pekin'e göndermeye başladı. Gerçek olan ise, toplam tarım üretiminin ciddi oranda düşmesi, şehirlere daha fazla tarım ürünü yollanması nedeniyle çiftçilerin kendilerine çok az ürün kalmasıydı.

3-Yanlış Tarım Uygulamaları; Kolektif çiftliklerin yanı sıra, Sovyet tarım uzmanı Trofim Lysenko'nun radikal fikirlerinin uygulaması kararı verildi. Bu fikirlerinden ilki, tohumların birbirine çok yakın ekilmesinin faydalı olacağıydı. Lysenko'nun aynı türden bitkilerin birbiriyle rekabet etmeyeceği varsayımından hareketle, kolektif çiftliklerinde tohum ekilme sıklığı önce üç katına, daha sonra altı katına çıkarılmış; sonuç olarak bitkiler gayet de birbirleriyle rekabet etmiş ve büyümeleri de sınırlı olmuştu. İnsanoglunun tarım devrimini başlattığı yıllardan bu güne kadar tarlalar 15-20 cm derinlikte sürülürken, Lysenko'nun toprağın en verimli yerinin 1-2 metre derinlikte olduğuna ve tarlaları derin sürmenin çok güçlü kök büyümesine neden olacağı fikri de sorgusuz sualsiz uygulandı. Yüzeye çıkan verimsiz toprak, kum ve kayalar bitkilerin büyümesini engelledi. Bu fikirlerin uygulanması sonucunda kolektif çiftliklerden alınan verim oldukça düştü.

4-Serçe Soykırımı; Çin yönetimi, hem ülkede hem bulaşıcı hastalıkların önüne geçmek hem de tarım ürünlerine verilen zararı azaltmak gerekçesiyle, sıtmadan sorumlu tuttıkları sivrisinekleri, vebadan sorumlu tut-

tukları fareleri, tohumları yiyerek tarım üretimine zarar verdiği düşünülen serçeleri, karasinekleri yok etmeye karar verdi. Tarihe “Four Pests Campaign” (Dört Haşereyle Mücadele) olarak geçen bu savaşın aptalca olduğuna aldırmayan milyonlarca Çinli, ellerine aldıkları tencere ve tavalarla, ağaçların altlarında ses çıkarıp serçeleri korkutarak hiç durmadan uçmaya zorluyor ve saatlerce, günlerce uçmak zorunda kalan serçeler yorgunluktan ölüyordu.

Yuvaları bozulan, yumurtaları kırılan, yavruları öldürülen serçelerin, kısa bir süre sonra Çin’de soyları tükenme noktasına geldi. Zavallı serçelerden bazıları, tıpkı II. Dünya Savaşı’ndan kaçan insanlar gibi, Çin’de bulunan yabancı elçiliklerin bahçelerine sığınmışlardı. Hatta kayıtlara geçen bir hikâyeye göre; bir grup serçe Pekin’de bulunan Polonya elçiliğinin bahçesine sığınmıştı. Çinliler elçilik bahçesine girip serçeleri öldürmek istemiş ama Polonyalı yetkiler buna izin verilmemesi üzerine elçiliğin etrafını sararak iki gün boyunca serçeleri korkutmak için sürekli davul çalmışlardır.

Ölen serçeleri, elçilik görevlileri ancak küreklerle temizleyebilmişlerdi. Serçelerin soyu tükenme noktasına gelince, çekirge ve haşereler tarım ürünlerine zarar vermeye başlamıştı. 1960 yılında Çin Hükümeti hatasını kısmen anlamış olacak ki, serçe soykırımının bitirilip, yerine tahtakurularının yok edilmesinin emrini verdi. İki yıl süren bu çılgınlık döneminde, yaklaşık bir milyar serçenin öldürülmesinin yarattığı ekolojik zararın tamiri, bu süreçten çok daha uzun sürdü.

5-Doğal Afetler; Çin’in ünlü Sarı Nehir’i, 1959 yılının Temmuzunda taşarak doğu bölgelerini sular altında bıraktı. Çin hükümetinin rakamlarına göre bu sel sonucu doğrudan ve takip eden süreçte yaşanan salgın hastalıklardan ve tarım ürünlerinin gördüğü zararlardan dolayı 2 milyon insan hayatını kaybetti. Çin hükümeti yıllar boyunca kıtlığın tek suçlusu olarak doğayı göstermeye çalışsa da Büyük Çin Kıtlığı konusunda en önemli araştırmayı yapan ve bu trajedinin Dünya’ya duyurulmasında rol oynayan

Hollandalı akademisyen Frank Dikötter’e göre, Sarı Nehir seli de yine “Büyük Atılım” hamlesi sırasında izlenen yanlış politikaların sonucu olup, yanlış ve plansız inşa edilen yüzlerce baraj ve sulama kanalları sonucu meydana gelmiştir.

Felaketin sonuçları; Büyük Çin Kıtlığı hakkında yazılmış önemli eserlerden birisi olan Mezar Taşı

(Tombstone) kitabının yazarı olan ve felaketi yaşayanlardan Jisheng, 18 yaşında bir öğrenciyken yakın bir arkadaşından, babasının açlıktan ölmek üzere olduğunu duyarak hemen köyüne döndüğünde içinde ne kedi, ne köpek ne de kuş olan hayalet bir köyle karşılaşır. Açlığın boyutu o kadar kötüdür ki, köyde bulunan ağaçların kabukları bile soyulmuş ve yenilmiştir. Getirdiği yiyeceklerden verse de babası artık çiğneyemeyecek kadar bitkin düştüğü için kısa süre sonra ölür.

Yanlış tarım politikaları, kötü yönetim ve bürokratların, yaranmak için merkezi yönetimle danışıklı olarak abartılı ve yanlış tarım üretimi rakamları raporlaması, Pekin yönetiminin büyük miktarlarda tarım ürününü şehirlere aktarması sonucu çiftçilerin elinde çok az ürün kalmaktaydı. Büyük Çin Kıtlığı, büyük ölçüde kırsal alanlarda yaşanmış ve şehirde yaşayan insanlar, çok geç olana kadar bu felaketten haberdar dahi olmamışlardı. Özellikle Komünist Parti’nin türlü yöntem ve sansürlerle yaşanan bu trajediyi dünyadan ve kendi halkından gizlemesi sonucu, gerçekte neler yaşandığı ancak çok yakın bir geçmişte su yüzüne çıkabildi. Xinyang şehrinde insanların büyük şehirlerde yaşayan akrabalarından ve devlet yöneticilerinden yardım istemek için postalamak istedikleri mektuplara el koyarak hasıraltı edilmiş ve bunlar hakkında soruşturmalar açılmıştır.

Tüm bu yaşananlar arasında belki de en acı olanı, Çin merkezi hükümetinin olan bitenden tamamen haberdar olmasıydı. Devlet ambarları tahılla doluyken, çocuklarını öldürüp yiyen ebeveynler, ebeveynlerini öldürüp yiyen çocuklar gibi düşünmesi bile insanın kalbine bıçak gibi saplanan vakalar yaşanıyordu. Milyonlarca

insanı açlıktan ölürken, tahıl ihraç etmeye devam ediyordu.

25 Mart 1959 tarihinde Şangay’da gerçekleştirdiği bir toplantıda, Mao, parti yöneticilerine üretilen tüm tahılın üçte birini almaya devam etmelerini emretmiş ve akabinde şu unutulmaz cümleyi kurmuştu: “Yeterli yiyecek yoksa insanlar açlıktan ölür. İnsanların yarısının ölmesine izin vererek, hayatta kalanların daha çok yiyebilmesini sağlamak daha iyi olacaktır”

Benzer kafa yapısına sahip olan/olmak zorunda bırakılan Sichuan eyaleti lideri Jingquan ise, eyaletinde 10 milyon kişinin ölümünden sonra “biz zayıf değiliz, biz artık daha güçlüyüz çünkü omurgamızı korumayı başarabildik” gibi bir beyanatta bulunmuştu. Çin’in yönetim kademesinden gelen bu iki beyanat bile başlı başına Çin hükümetinin yaşanan ve büyük ölçüde kendi suçları olan bu trajediye nasıl kayıtsız kaldıklarını göstermeye yeterlidir.

Hem kalabalık nüfusu hem de ağırlıklı olarak tarıma dayalı ekonomisiyle Çin, aslında kıtlıklara yabancı bir ülke değildi. 1916-1927 yılları arasında yaşanan bir kıtlıkta 6 milyon, 1927-1949 yılları arasında yaşanan başka bir kıtlıkta da 8 milyon Çinli hayatını kaybetti.

1958-1962 arasında gerçekleşen Büyük Çin Kıtlığı’nda ise, kaç insanın hayatını kaybettiği konusunda farklı rakamlar söyleniyor. Çinli araştırmacı Jisheng, ölü sayısının 36 milyon olduğunu söylerken, Hong Kong Üniversitesi’nde görevli Hollandalı akademisyen Frank Dikötter ise, toplam ölü sayısını 45 milyon olarak vermektedir. Çin arşivlerinde araştırma yapabilmış bu iki araştırmacının verdiği rakamlar birbirinden farklı olsa da, daha düşük tahmin olan 36 milyon bile Büyük Çin Kıtlığı’nı, dünyadaki tüm zamanların en çok ölümlü felaketleri arasında üçüncü sıraya yerleştirmiştir.

Büyük Çin Kıtlığı, insan hataları sonucu gerçekleşmiş olması nedeniyle, daha önceki kıtlıklardan ayrılmış olup, tarımdaki hataların ve kötü yönetimin nelere yol açabileceğinin acı bir örneğidir.

Can Erzincan Üretiyor, Türkiye Kazanıyor!

Türkiye'nin hayvancılık alanındaki potansiyelini daha ileriye taşımayı hedefleyen Erzincan Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği (DSYB), 29 Nisan 2025 Salı günü çok önemli bir teknik toplantıya ev sahipliği yaptı. Diagen Animal Health ve IDEXX iş birliğiyle düzenlenen etkinlik, hem yerel hem de uluslararası alanda uzman isimleri bir araya getirerek damızlık sığır işletmelerinde verimliliği olumsuz etkileyen enfeksiyon hastalıklarını ve bu hastalıkların etkili bir şekilde nasıl yönetilmesi gerektiğini masaya yatırdı.

Erzincan DSYB Toplantı Salonu'nda düzenlenen bu özel buluşma, sadece yerel çiftçiler için değil, Türkiye genelindeki hayvancılık sektörü açısından da yol gösterici nitelikteydi. Gerek konuşmacıların bilimsel ve teknik donanımı, gerekse

Erzincan'ın kendi tarım ve hayvancılık potansiyelinin gözler önüne serilmesi açısından, toplantı sektörde ses getirdi.

Toplantıya Kimler Katıldı?

Toplantıya Erzincan Vali Yardımcısı Yusuf İzci, Erzincan İl Tarım ve

Orman Müdür Vekili Serkan Kütük, Erzincan İl Kontrol ve Laboratuvar Müdürü Ömer Faruk Sarıtaş, Erzincan Veteriner Hekimler Odası Başkanı İsmail Özgür İlhan, Anadolu İzlenimleri Medya Grup Genel Yayın Yönetmeni Muhammet Oluklu ve il

Türkiye'nin Tarım ve Hayvancılıkta Parlayan Yıldızı: Erzincan

Toplantı sonunda Anadolu İzlenimleri Medya Grubu Genel Yayın Yönetmeni Muhammet Oluklu'yla gerçekleştirilen özel röportajlar, katılımcıların ufkunu genişletti. Özellikle Erzincan İl Tarım ve Orman Müdür Vekili Serkan Kütük'ün açıklamaları, bölgenin tarım ve hayvancılıktaki potansiyelini gözler önüne serdi.

Kütük, Erzincan'ın farklı tarım desenlerine sahip olduğunu belirterek, "Özellikle büyükbasta belirli bir seviyeye gelmiştir. 116 bin büyükbaş hayvanımız mevcut, süt üretiminde belli bir seviyedeyiz. Doğu Anadolu bölgesinde süt üretiminde, Tarım Kredi Kooperatifimize ait süt fabrikasına verdiğimiz sütle beraber birçok bölgeye süt tedarikinde bulunmaktayız," diyerek bölgenin önemini vurguladı.

Coğrafi İşaretli Ürünler, Balıkçılıkta Yükseliş ve Yöresel Lezzetler

Kütük'ün açıklamaları yalnızca süt üretimiyle sınırlı kalmadı. Erzincan'ın simgelerinden biri olan tulum pey-

geninde faaliyet gösteren çok sayıda veteriner hekim katılım sağladı. Katılımcıların çeşitliliği, etkinliğin çok yönlü ve kapsayıcı bir tartışma ortamı sunmasını sağladı.

Bilim Işığında Hayvancılık: Enfeksiyon Hastalıkları Mercak Altında

Toplantının açılış oturumunda, damızlık sığır işletmelerinde verimliliğin önündeki en büyük engellerden biri olan enfeksiyon hastalıkları bilimsel temellere dayandırılarak ele alındı. Alanında uluslararası düzeyde tanınan uzmanlar Dr. Christoph Egli,

Dr. Alexey Kolbasenko, Danuta Radzio ve M. Murat Gökçe, sundukları verilerle katılımcılara önemli bilgiler aktardı.

Sunumlar, hastalıkların bulaşma yollarından erken tanı yöntemlerine, laboratuvar tekniklerinden koruyucu uygulamalara kadar geniş bir yelpazede gerçekleştirildi. Uzmanlar, Avrupa'daki ve diğer gelişmiş ülkelerdeki başarılı örnekleri paylaşarak, Türkiye'deki çiftliklerin bu tecrübelerden nasıl faydalanabileceğini anlattı. Katılımcılar, hem teorik hem de saha deneyimlerine dayalı bilgilerle donatıldı.

Bir Başarı Hikâyesi: Erzincan Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği

Toplantının düzenleyicisi olan Erzincan DSYB Başkanı Yaşar Faruk Günay da 2003 yılından bu yana yürüttükleri çalışmaları detaylı şekilde anlattı. Günay, yalnızca bir birlik değil, aynı zamanda üreticiye hizmet veren kapsamlı bir organizasyon olduklarının altını çizdi:

“Sunı tohumlama yapıyoruz, tırnak bakımı yapıyoruz. Süt topluyoruz, tarımsal danışmanlık veriyoruz. Bir çiftliğimiz ve yetiştirme merkezimiz var. 2014’te kurduğumuz Tarım ve Orman Bakanlığı onaylı laboratuvarımızın ardından şimdi de kan analiz laboratuvarını hayata geçirdik.”

Günay, bugüne kadar Kuzey Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı, IPARD, Doğu Anadolu Projesi ve Erzincan

niri üzerine yürütülen coğrafi işaret çalışmaları hakkında da bilgi verdi. “Tulum peyniri, olmazsa olmazımız Erzincan’ımızın. Sayın Valimiz Hamza Aydoğdu ile birlikte yürüttüğümüz çalışmalar sonucunda coğrafi işaretli ürünümüzün skalasını genişlettik,” diyen Kütük, tulum peyniri dışında birçok yöresel ürün için de coğrafi işaret başvurularının yapıldığını

belirtti.7Balıkçılıkta ise Erzincan’ın adeta bir üs haline geldiğini ifade eden Kütük, “Karadeniz’e yavru alabalık tedariki sağlıyoruz. Yeni açılacak testlerimizle daha da güzel seviyelere geleceğiz,” dedi. Bölgenin temiz ve sağlıklı su kaynaklarının, üretilen balıkların lezzetine doğrudan yansıdığını ifade etti.

Valiliği'nin destekleriyle 40'tan fazla proje hayata geçirdiklerini ve bu projeler sayesinde birliğin Doğu Anadolu'nun en büyük birliklerinden biri haline geldiğini ifade etti.

Üretici Zorda: Süt Fiyatı Düşük, Maliyet Yüksek

Sözlerinin devamında mevcut ekonomik koşullara da değinen Günay, artan yem ve akaryakıt maliyetlerinin üreticiyi ciddi anlamda zorladığını söyledi. "Süt maliyetleri şu an 19 liranın üzerinde. Ancak süt fiyatları bu maliyeti karşılamıyor. Üretici sütün zarar ediyor, bu da hayvan kesimlerine yol açıyor," ifadeleriyle sektörün içinde bulunduğu darboğazı net biçimde ortaya koydu.

Özellikle Kurban Bayramı öncesinde et fiyatlarının yükseldiğini ve hayvanların satılmadığını belirten Günay, fabrikaların da ürün satamadığını, bunun sonucunda hem tüketimde hem üretimde ciddi bir daralma yaşandığını belirtti.

"Süt ve Süt Ürünlerini Tüketin!"

Tüm bu ekonomik zorluklara karşı Günay'ın halka çağrısı netti: "Süt ve süt ürünlerini tüketin. Çünkü bu tüketim olmazsa süt satışları düşecek, hayvanlarımız kesilecek. Bu sefer ne süt ne de et bulabileceğiz." 23 yıldır yürüttükleri özverili çalışmaları anımsatarak, bu krizin de üstesinden el birliğiyle gelineceğine inandığını vurguladı.

"Çiftçimiz üretmeye devam etmeli. Teşvik ödemeleri bir an önce yapılmalı ki çiftçimiz nefes alsın. Bu paralar piyasaya hızla yayılıyor. Can

Erzincan olarak, sadece kendimiz için değil, tüm Türkiye'deki çiftçiler için mücadele ediyoruz."

Bilimle, Dayanışmayla, Umutla Üretmeye Devam

Erzincan'da gerçekleşen bu teknik toplantı; yalnızca bir mesleki gelişim etkinliği değil, aynı zamanda üreticinin sesine ses, sorunlarına çözüm arayışı oldu. Bilimsel verilerle desteklenen sunumlar, kamu ve özel sektör iş birliğiyle güçlenen üretim anlayışı ve üreticinin emeğine verilen değer, bu buluşmayı sektör adına önemli bir kilometre taşı haline getirdi.

Tarım ve hayvancılığın geleceği, Erzincan'dan tüm Türkiye'ye yayılan bu ortak akıl ve iş birliğiyle daha sağlam temellere oturuyor. Ve bir kez daha anlıyoruz ki; üreticinin yanında olmak, bir ülkenin geleceğine sahip çıkmaktır.

Gıda Atıklarının Azaltılmasında Yenilikçi Çözümler

Dünya genelinde her yıl 1.3 milyar ton gıda israf ediliyor. Bu miktar, üretilen tüm gıdanın yaklaşık üçte birine karşılık geliyor. Türkiye’de ise kişi başına yılda yaklaşık 93 kilogram gıda çöpe gidiyor. Tarım zincirinin tarladan sofraya uzanan her aşamasında yaşanan bu kayıplar, hem ekonomik hem de etik bir sorun olarak karşımızda duruyor. Peki, bu tabloyu değiştirmek mümkün mü? Yeni geliştirilen teknolojiler, yerel girişimler ve politika önerileri, gıda atıklarını azaltmada umut verici çözümler sunuyor.

“Akıllı Gıda Takip Sistemleriyle Tarladan Sofraya Kayıp Takibi”

Tarım teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte, ürünün tarladan çıkar çıkmaz izlenmesini sağlayan blokzincir tabanlı sistemler artık daha yaygın. Ürünlerin sıcaklık, nem ve taşıma koşullarını takip eden sensörler sayesinde, bozulmalar önceden tespit edilerek atığın önüne geçiliyor. Özellikle yaş meyve ve sebze ihracatında bu sistemler hem kaliteyi hem de ihracat gelirini artırıyor.

“Fazla Ürünler İçin Dijital Paylaşım Ağları Kuruluyor”

Son tüketim tarihine yaklaşan, ancak hâlâ tüketilebilir durumda olan gıdaların paylaşımını sağlayan dijital platformlar, şehirlerde yeni bir bilinç oluşturuyor. “Fazla Gıda” ve “Yemek Artığı Değil, Sosyal Fayda” sloganlarıyla yola çıkan mobil uygulamalar, hem marketlerin hem de restoranların fazla ürünlerini ihtiyaç sahipleriyle buluşturuyor. Böylece hem israf azalıyor hem de sosyal dayanışma güçleniyor.

“Yerel Yönetimlerden Atıksız Mutfak Projeleri”

İzmir, Eskişehir ve Konya gibi birçok şehirde belediyeler tarafından hayata geçirilen “Atıksız Mutfak” projeleriyle hane halkı bilinçlendiriliyor. Bu projelerde ev kadınlarına yönelik verilen atıksız yemek tarifleri, porsiyon kontrolü, saklama yöntemleri ve kompost yapımı gibi eğitimler dikkat çekiyor. Uygulama noktalarında atık miktarlarında %40’a varan düşüşler kaydedildiği bildiriliyor.

Akıllı Sistemlerden Yerel Modellere, Soframıza Giden Yolda Kaybı Azaltmak Mümkün mü?

“Gıda Bankacılığı ve Kooperatif Modelleriyle Sosyal Fayda Artıyor”

Tarım ürünlerindeki sezonluk bolluk dönemlerinde ortaya çıkan ürün fazlalıkları, artık doğrudan gıda bankalarına yönlendiriliyor. Özellikle kadın kooperatifleri, bu fazla ürünleri işleyerek reçel, salça, kurutulmuş meyve gibi raf ömrü uzun gıdalara dönüştürüyor. Böylece hem atık önleniyor hem de kooperatifler için yeni bir gelir modeli oluşturuluyor.

“Tüketici Davranışlarında Dönüşüm Şart”

Uzmanlar, atıkla mücadelede yalnızca üretim ve dağıtım aşamalarının değil, tüketici alışkanlıklarının da önemli olduğunu vurguluyor. “Gıdayı çöpe atmak, emeği yok saymaktır” bilinciyle hareket eden tüketiciler, alışveriş listeleri, porsiyon kontrolü ve ambalaj okuryazarlığı konularında daha dikkatli olmalı. Özellikle “tavsiye edilen tüketim tarihi” ile “son kullanma tarihi” farkının anlaşılması, önemli bir fark yaratıyor.

“Gıda Atığını Azaltmak, Geleceği Kurtarmaktır”

Gıda israfının azaltılması, yalnızca çevresel bir mesele değil; aynı zamanda açlıkla mücadele, su kaynaklarının korunması ve iklim değişikliğiyle baş etme stratejilerinin bir parçası. Bu nedenle, atığın azaltılması yönündeki yenilikçi çözümler, geleceğin tarım ve gıda politikalarında vazgeçilmez bir başlık haline geliyor.

Tüm üreticilerimizin

14 Mayıs

Dünya Çiftçiler Günü
kutlu olsun.

Ali DERMENCİ Yönetim Kurulu Başkanı

www.kirklarelibirlik.com

Kırklareli İli

Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği

Küçükbaş Hayvanlarda Parazitlere Karşı Etkin Koruma Stratejileri!

Küçükbaş hayvancılık, Türkiye'nin tarım ve hayvancılık sektöründeki önemli yapı taşlarından biri olarak hem ekonomik hem de sosyal açıdan kırsal yaşamın bel kemiğini oluşturuyor. Ancak bu alandaki verimliliği tehdit eden en önemli unsurlardan biri, parazitler hastalıkları. Gözle görülmeyen ama etkileri derin olan bu parazitler, hayvan sağlığını ve dolayısıyla üretici gelirini ciddi biçimde etkileyebiliyor. Bu nedenle küçükbaş hayvanlarda parazit kontrolü, yalnızca veterinerlik açısından değil, ekonomik sürdürülebilirlik ve gıda güvenliği bakımından da hayati öneme sahiptir.

Parazitler Nedir, Nasıl Yayılırlar?

Küçükbaş hayvanlarda görülen parazitler iç ve dış olmak üzere iki ana gruba ayrılır. İç parazitler (helminthler, protozoonlar) genellikle sindirim

sisteminde yaşarken, dış parazitler (keneler, bitler, pireler) hayvanın deri ve tüy yapısına yerleşir. Bu parazitler, çoğu zaman meradan, kirli su kaynaklarından, diğer hayvanlardan ya da kötü hijyen koşullarından bulaşır.

Hayvan Sağlığına Etkisi

Parazitlerin en büyük zararı, hayvanın bağışıklık sistemini zayıflatarak gelişme geriliğine, kilo kaybına, süt ve yapağı veriminde düşüşe neden olmasıdır. Özellikle kuzu ve oğlaklarda

yoğun parazit yükü, ölümcül vakalara kadar gidebilir. Dış parazitler ise sadece kan emmekle kalmaz; aynı zamanda çeşitli hastalıkların taşıyıcısı olabilir.

Ekonomik Kayıplar Azımsanmayacak Düzeyde

Türkiye’de her yıl küçükbaş hayvancılık sektöründe milyonlarca liralık kayıp, parazitler hastalıklar nedeniyle meydana gelmektedir. Verim kaybı, artan tedavi masrafları, hayvan ölümleri ve et/süt kalitesindeki düşüş, doğrudan üreticinin cebine yansımaktadır. Bu kayıpların önlenmesi, ancak etkili bir parazit kontrol programıyla mümkündür.

Parazit Kontrolünde Etkin Yöntemler

Düzenli Antiparaziter Uygulamalar: Veteriner hekim kontrolünde yılda en az iki kez iç ve dış parazit ilaçlaması yapılmalıdır.

Meraların Yönetimi: Aynı meranın sürekli kullanılması parazit yükünü artırır. Rotasyonla otlatma ve dinlendirme uygulamaları önemlidir.

Temizlik ve Hijyen: Ahırların düzenli temizlenmesi, su kaynaklarının kontrolü ve dezenfeksiyon uygulamaları, bulaş zincirini kırmada etkilidir.

Hayvan Takibi: Zayıf, iştahsız ya da anormal dışkılayan hayvanlar erken teşhisle kontrol altına alınmalı; sürüden ayrılarak tedavi edilmelidir.

Direnç Gelişimine Dikkat!

Sürekli ve bilinçsiz antiparaziter ilaç kullanımı, parazitlerde direnç gelişimine neden olabilir. Bu da zamanla ilaçların etkisizleşmesine ve daha büyük salgınlara yol açabilir. Bu nedenle koruyucu hekimlik anlayışı, yani sadece hastalık sonrası değil, hastalık oluşmadan önce önlem alma prensibi temel alınmalıdır.

Çiftçiye Düşen Sorumluluklar

Parazit kontrolü yalnızca veteriner hekimin değil, üreticinin de aktif rol oynaması gereken bir süreçtir. Bilinçli ilaç kullanımı, düzenli gözlem, kayıt tutma ve sürü yönetimi konusunda eğitilmiş çiftçiler, bu hastalıklarla mü-

cadelede en güçlü savunma hattını oluşturur.

Sağlıklı Hayvan, Sağlıklı Gelecek

Parazit kontrolü ihmal edildiğinde hem hayvan hem de insan sağlığı açısından ciddi sonuçlar doğurabilir. Zoonotik (hayvandan insana bulaşan) parazit türleri de göz önüne alındığında,

da, bu mücadelenin sadece hayvancılıkla sınırlı kalmayıp toplum sağlığına uzandığı görülmektedir. Dolayısıyla küçükbaş hayvanlarda parazit kontrolü, yalnızca bir veterinerlik hizmeti değil; gıda güvenliği, kırsal ekonomi ve hayvan refahı adına bir zorunluluktur.

Enerjiye, Turizme Tahsis Var; Peki Çiftçiye Ne Kaldı?

Jeotermal, enerji ve sanayi yatırımlarına kolaylık sağlandı; peki ya hayvancılıkla geçinen çiftçiler?

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 5 Mayıs 2025 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Mera Yönetmeliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”, kırsal kesimde geçimini hayvancılıkla sağlayan çiftçiler için endişe verici bir dönemin başlangıcı olarak değerlendiriliyor. Yeni düzenleme; mera, yaylak ve kışlak vasfı taşıyan alanların tahsis amacının kolaylıkla değiştirilebilmesinin önünü açarken, tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin sürdürülebilirliği açısından ciddi soru işaretleri yaratıyor.

Yatırımlar Öncelendi, Mera Alanları Tehdit Altında

Yönetmelikte yapılan değişikliklerle birlikte, jeotermal kaynaklar ve doğal mineralli sular için arama izni

süreçleri yeniden düzenlendi. Büyükşehirlerde Valilik Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları, diğer

illerde ise il özel idareleri tarafından yapılacak başvurularla, mera alanlarının yatırım alanlarına dönüşmesinin

önü açıldı. Ancak bu alanlar, yıllardır hayvan otlatılan, tarım yapılan, geçim sağlanan topraklardı.

Lisans ve Raporlar Tamam, Tahsis Değişiyor

Jeotermal kaynakların elektrik üretimi ya da termal turizmde kullanımı durumunda, ilgili kurumların lisans ya da uygun görüş yazıları Komisyon'a sunulacak. Sonrasında ise mera vasfındaki araziler Hazine adına tescil edilecek. Bu değişiklik, yatırımcılar için cazip görünse de, hayvanını o merada otlatan, üretimini orada yapan çiftçi için doğrudan bir alan kaybı anlamına geliyor.

Turizm ve Enerji Adına Mera Kaybı

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın talebi üzerine, turizm bölgesi ilan edilen alanlar da artık mera vasfından çıkarılabilecek. Bu araziler yalnızca turizm amaçlı kullanılmak üzere tescillenecek. Aynı şekilde EPDK'nin talebiyle enerji, doğalgaz ve petrol iletim faaliyetleri için de mera tahsisleri değiştirilebilecek. Böylece ülkenin dört bir yanındaki doğal otlaklar,

sanayi ve enerji yatırımlarına açılmış olacak.

Geri Dönüşüm Projesi Şartı Var Ama Yeterli Mi?

Yatırımlara tahsis edilen alanlar için ot kayıp bedeli ve mera geri dönüşüm projeleri şart koşulsa da, uygulamada bu projelerin sahaya ne kadar yansıdığı yıllardır tartışmalı. Kaybedilen doğal meraların yerine yapay otlaklar yapılması gibi çözüm öneri-

leri, çiftçiler nezdinde inandırıcılığını büyük ölçüde yitirmiş durumda.

Çiftçinin Sesi: "Geçim Toprağımız Gidiyor"

Türkiye'nin pek çok ilinde zaten sınırlı olan mera alanlarının sanayi, enerji ve turizm gibi sektörlere kaydırılması; kırsalda geçimini hayvancılıkla sağlayan yüz binlerce çiftçiye doğrudan etkiliyor. Süt üreticisi de, besici de aynı soruyu soruyor: "Biz nereye gideceğiz?"

Tarımın Geleceği Tehlikede mi?

Bu düzenleme, bir yandan yatırım ve kalkınma vizyonu olarak sunulsa da, tarım politikalarının uzun vadeli planlama ihtiyacını da yeniden gündeme getiriyor. Mera, yaylak ve kışlak alanlarının korunamaması, sadece bugünün değil, geleceğin gıda güvenesi açısından da büyük risk taşıyor.

Silaj Hazırlama ve Depolama Teknikleri Nelerdir?

Silaj, özellikle büyükbaş ve küçükbaş hayvancılıkta hayvanların kış aylarında beslenmesinde önemli bir yer tutar. Yüksek enerji değeri ve besleyici içeriği ile silaj, hayvanların sağlıklı büyümesi, süt verimi ve et üretiminde kritik bir rol oynar. Ancak silajın kalitesini artırmak, besin değerini korumak ve israfı önlemek için doğru hazırlama ve depolama teknikleri büyük önem taşır.

Silaj Nedir?

Silaj, genellikle mısır, yonca, sorgum gibi silajlık bitkilerin, fermentasyon yoluyla korunan ve hayvanların kış aylarında beslenmesinde kullanılan bir yem maddesidir. Bu süreçte bitkiler, oksijen yetersizliğinde asidik bir ortamda fermente olur ve bu sayede besin değerlerini uzun süre muhafaza eder.

Silaj Hazırlama Aşamaları

Doğru Zamanlama

Silajın kalitesi, hasat zamanına bağlıdır. Silajlık bitkilerin, başaklanmaya başlamadan hemen önce, yani aşırı olgunlaşmamış ancak boyutları uygunken hasat edilmesi gerekir. Bu dönemde bitkiler, yüksek su içeriği ve karbonhidratla zengin, düşük ligin içeriği sunar. Mısırdaki bu dönem

genellikle başak oluşumunun başlangıcında ve süt olgunlaşması evresindedir.

Hasat

Hasat, bitkinin en iyi besin değerine sahip olduğu dönemde yapılmalıdır. Çim, yonca veya mısır gibi silajlık bitkiler, genellikle makas, biçerdöver veya özel silaj makineleriyle hasat edilir. Bitkiler, kesimden sonra hızla

işlenmeli ve oksijenle temas etmeden fermente edilmelidir.

Yükleme ve Sıkıştırma

Silaj bitkileri hasat edildikten sonra, uygun bir depo alanına taşınır. Silaj depolama alanı, genellikle beton

ya da toprak zemin üzerine yapılır. Silaj bitkileri bu alana yayılarak sıkıca yerleştirilmelidir. Sıkıştırma işlemi, hava boşluklarını ortadan kaldırarak oksijenin girmesini engeller ve istenilen asidik ortamın oluşmasını sağlar. Hava ile temas eden her alan, fermentasyonu olumsuz etkileyebilir, bu yüzden sıkıştırma işlemi çok önemlidir.

Fermentasyon Süreci

Silajın depolanmaya başlamasından sonra, mikroorganizmalar (özellikle laktik asit bakterileri) fermentasyon sürecine başlar. Bu süreç, yaklaşık 3-4 gün sürer ve oksijenin azalmasıyla birlikte fermentasyon hızlanır. Bu aşamada bitkilerdeki şekerler, asidik bileşiklere dönüşür ve bitkilerdeki su içeriği azalır. Bu da silajın uzun süre dayanmasını sağlar.

Kapama

Silaj depolama alanı, fermentasyon süreci tamamlandıktan sonra hava geçirmez bir örtüyle kapatılmaktadır. Genellikle plastik örtüler kullanılır, ancak örtülerin düzgün yerleştirilmesi ve ağırlıklarla sıkıca kapatılması gerekir. Herhangi bir hava girişi, silajın kalitesini düşürebilir.

Silaj Depolama Teknikleri

Açık Alan Silaj Yığı (Bunker Silajı)

Açık alan silaj yığı, beton zemin üzerine yapılan silaj depolama yöntemidir. Bu yöntem, genellikle büyük işletmelerde tercih edilir. Silaj bitkileri yığılarak sıkıştırılır ve üzeri plastik örtüyle kapatılır. Bu yöntem, depolama alanını verimli kullanmayı sağlar, ancak iyi sıkıştırma ve kapama yapılmazsa hava girişine neden olabilir.

Silaj Silo (Silo Çukuru)

Silo çukurları, beton yapılmış, içine silaj yerleştirilen ve üzeri kapalı olan yapılardır. Bu yöntem, genellikle daha az yer kaplar ve silajın daha iyi korunmasını sağlar. Ayrıca mikrop- ların ve hava akışının sınırlı olması, silajın kalitesinin artmasını sağlar.

Silo Torbası (Saklama Torbaları)

Silo torbaları, mobil ve daha küçük işletmeler için uygun olan bir

depolama yöntemidir. Torbalar, sıvı geçirgen olmayan materyallerle kaplanır ve silaj bitkileri bu torbalara yerleştirilir. Bu yöntem, depolama alanı sınırlı olan işletmeler için iyi bir seçenektir.

Silaj Kalitesini Etkileyen Faktörler

- **Hasat Zamanı:** Silajın besin değeri, hasat zamanına göre değişir. Aşırı olgunlaşmış bitkilerde lif oranı artar, bu da sindirilebilirliği düşürür.
- **Su İçeriği:** Silajdaki su oranı, doğru fermentasyon için çok önemlidir. Yüksek su içeriği, iyi bir sıkıştırma ve oksijenin engellenmesi için gereklidir.
- **Sıkıştırma:** Silajın oksijenle temas etmemesi için düzgün bir şekilde sıkıştırılması gerekir. Aksi takdirde, oksidasyon gerçekleşir ve silaj kalitesizleşir.
- **Depolama Süresi ve Şartları:** Silaj, uzun süre depolanabilir ancak depolama koşulları, özellikle sıcaklık ve nem kontrolü, silajın besin değerini etkileyebilir.

Silaj, Sürdürülebilir Hayvancılığın Temel Taşı

Silaj, hayvancılıkla uğraşan çiftçiler için önemli bir yem kaynağıdır ve doğru hazırlama ile depolama teknikleri kullanılarak kalitesi korunabilir. Bu süreç, sadece hayvanların sağlığını iyileştirmekle kalmaz, aynı zamanda işletmelerin ekonomik verimliliğini de artırır. Verimli ve kaliteli silaj üretmek, tarımsal üretimin sürdürülebilirliğine katkı sağlar ve çiftçilerin kış aylarında hayvanlarını sağlıklı bir şekilde beslemelerine yardımcı olur.

Soğuk Zincir Lojistiği ve Taze Ürün Kalitesi Nasıl Sağlanır?

Gıda güvenliği, tarım ürünlerinin tüketiciye ulaşmasındaki en hassas konuların başında geliyor. Özellikle taze meyve, sebze, et, süt ürünleri ve deniz ürünleri gibi kolay bozulabilir gıdalarda, üretimden tüketiciye kadar geçen süreçte soğuk zincirin korunması hayati önem taşıyor. Ancak bu zincirin herhangi bir halkasında yaşanacak sıcaklık sapmaları, hem ürün kalitesini düşürüyor hem de ciddi ekonomik kayıplara yol açıyor. Türkiye’de soğuk zincir lojistiği gelişmekte olan bir alan olsa da hâlâ çözülmesi gereken pek çok sorun ve uygulanması gereken yenilikçi yöntem mevcut.

Soğuk Zincir Nedir? Neden Hayati Önem Taşıyor?

Soğuk zincir, sıcaklığa duyarlı ürünlerin üretimden nihai tüketiciye kadar geçen tüm aşamalarda belirli sıcaklık değerlerinde taşınmasını ve saklanmasını sağlayan kontrollü lojistik sistemdir. Taze ürünlerde bu sıcaklık aralığı genellikle 0 ila 4 °C, dondurulmuş ürünlerde ise -18 °C ve altıdır.

Bu sıcaklık kontrolü sayesinde:

- Ürünlerin mikrobiyolojik yapısı bozulmaz,
- Raf ömrü uzar,
- Besin değeri korunur,
- Gıda kaynaklı hastalık riski en aza iner.

Zincirin Her Halkası Aynı Derecede Önemlidir

Hasat ve İlk Soğutma:

Ürün daha tarlada ya da serada hasat edilirken bile yüksek sıcaklığa maruz kalmamalıdır. Modern sistem-

lerde “ön soğutma” yöntemiyle ürün ilk bir saat içinde hedef sıcaklığa düşürülür. Bu ilk adımın atlanması, tüm zinciri riske atabilir.

Ambalajlama ve Depolama:

Soğuk hava depolarında yapılan ambalajlama işlemleri, hem hijyenik hem de ısı geçirgenliğini önleyici özellikte olmalıdır. Kullanılan ambalaj malzemeleri nem tutmamalı, havalandırmaya uygun olmalıdır.

Taşıma:

Soğutmalı kamyonlar (frigofrik araçlar) taşıma süresince belirli sıcaklık değerlerini sabit tutmakla yükümlüdür. Araç içi sıcaklık, GPS destekli sistemlerle anlık olarak takip edilir. Gerekirse müdahale edilir.

Dağıtım ve Raf Sunumu:

Ürünler perakendecilere ulaştığında da raf ömrünü koruyabilmek

için soğutmalı vitrinlerde ve depolarda saklanmalıdır. “Kırık zincir” en çok bu aşamada yaşanır. Özellikle küçük perakendecilerde bu nokta zayıf kalmaktadır.

Dijital İzlenebilirlik: Yeni Dönemin Güvencesi

Soğuk zincir yönetiminde dijitalleşme giderek daha kritik bir hal alıyor. RFID etiketleri, sıcaklık sensörleri, QR kodlar ve veri loglama cihazları sayesinde ürün, zincirin her halkasında izlenebiliyor. Böylece:

- Hangi araçta,
- Hangi sıcaklıkta,
- Ne kadar sürede taşındığı,
- Nerede bekletildiği kayıt altına alınıyor.

Bu sistemler sayesinde hem üretici hem de tüketici güvence altına alınmış oluyor.

14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü

Kutlu Olsun!

Emeklerinize sahip çıkıp,
toprağın bereketini
korumak için her zaman
yanınızdayız.

Mobil uygulama için

tarsim.gov.tr
ALO TARSİM 172

14 MAYIS

DÜNYA ÇİFTÇİLER GÜNÜ

KUTLU OLSUN

Ahmet YILMAZ

Yönetim Kurulu Başkanı

**UŞAK İLİ
DAMIZLIK SIĞIR YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ**

MAYIS

DÜNYA

ÇİFTÇİLER GÜNÜ

kutlu olsun

Edip YILDIZ | KONYA DSYB
Yönetim Kurulu Başkanı

DSYB
DAMIZLIK SIĞIR YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ

www.konyadsyb.org.tr

Çağrı Merkezi ALO BİRLİK
444 35 49

Emekleriyle
toprağı yoğuran
çiftçilerimizin
14 Mayıs
Dünya Çiftçiler Günü
kutlu olsun

www.anadoluiizlenimleri.com